

Enfeksiyon Kontrol Bülteni

Ocak - Nisan

2025

Sayı: 2

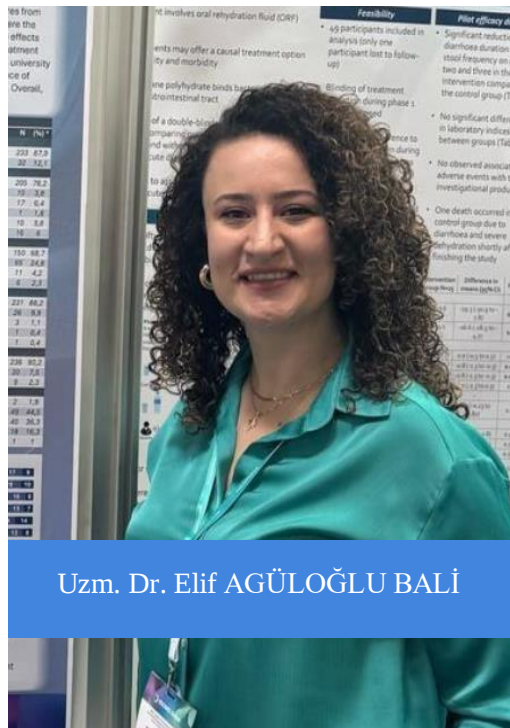
Yeni ulusal program mı geliyor?

Kulislerden gelen bilgilere göre 2025 - 2029 yıllarını içerecek yeni Türkiye Sağlık Hizmeti ile İlişkili Enfeksiyonları Önleme ve Kontrol Programı için hazırlıklar son aşamaya gelmiş bulunmakta. Yeni programın yürürlüktekinin devamı niteliğinde olduğu ve Enfeksiyon Önleme ve Danışma Kurulu'nun önerileri ile hazırlandığı söylentiler arasında yer almaktadır.

“Türkiye Sağlık Hizmeti ile İlişkili Enfeksiyonları Önleme ve Kontrol Programı 2019-2024” Enfeksiyon Önleme ve Kontrol Danışma Kurulu ile birlikte hazırlanarak 28 Mayıs 2019’da yayımlanmıştı. Ülkemiz genelinde ihtiyaç ve gereklilikleri dikkate alan, uygulanabilir ve kapsayıcı nitelikte olan program COVID-19 pandemisine rağmen; başta sağlık hizmeti ile ilişkili enfeksiyonlar (SHİE) sürveyansının güçlendirilmesi ve çok bileşenli stratejilere yönelik olmak üzere büyük oranda gerçekleştirilmiştir.

Pandemi sürecinde tüm sağlık çalışanlarımız özverili ve yoğun bir şekilde çalışmışlardır. Getirdiği yoğun ve stresli iş temposu ile birlikte pandemi, enfeksiyon önleme ve kontrolü konusunda sağlık çalışanlarımızın yanı sıra toplumda da farkındalığın artmasını sağlamıştır. Bu dönemde sağlık hizmetlerinde ve toplumda enfeksiyon önleme ve kontrolüne yönelik önemli adımlar atılmıştır.

Yeni oluşturulan “Türkiye Sağlık Hizmeti ile İlişkili Enfeksiyonları Önleme ve Kontrol Programı”nın mevcut faaliyetlerin geliştirilmesi ve güçlendirilmesini hedeflediği kulislerden sızan ilk bilgiler arasında yer aldı. Yeni programın önceki programla birlikte ülkemizde enfeksiyon önleme ve kontrolünde gelinecek noktayı koruyup sürdürmek ve daha ileriye taşıyarak örnek bir sistem oluşturmak için yol haritası olarak düşünüldüğü ifade ediliyor. Yeni programın hazırlanmasında, önceki programda olduğu gibi, özellikle Dünya Sağlık Örgütü’nün önerdiği çok bileşenli yaklaşımlar başta olmak üzere temel stratejik unsurların dikkate alınmış olması beklenmektedir.

Uzm. Dr. Elif AGÜLOĞLU BALI

SHİE Birimi’nde üzüntü ve sevinç bir aradaydı...

Genel Müdürlüğümüz, Bulaşıcı Hastalıklar ve Erken Uyarı Dairesi Başkanlığı, Sağlık Hizmeti ile İlişkili Enfeksiyonlar Birimi’nde değerli katkıları ve dostluğu ile derin izler bırakan Uzm. Dr. Çiğdem Hatice TORUN EDİS görevinden ayrılarak Beştepe Devlet Hastanesi’nde çalışmaya başladı. Bu durumu birim arkadaşları üzüntüyle karşılasa da, yol arkadaşlıklarının ömür boyu olduğunu açıkladılar.

Diğer taraftan birimde yeni görevine başlayan Uzm. Dr. Elif AGÜLOĞLU BALI birim çalışanları tarafından sevinçle karşılandı. Elif Hanım birimde olmaktan mutlu ve gururlu olduğunu açıklarken, Çiğdem Hanım’dan bayrağı devralmanın kendisini ayrıca mutlu ettiğini de eklemekten edemedi.

Uzm. Dr. Çiğdem Hatice TORUN EDİS

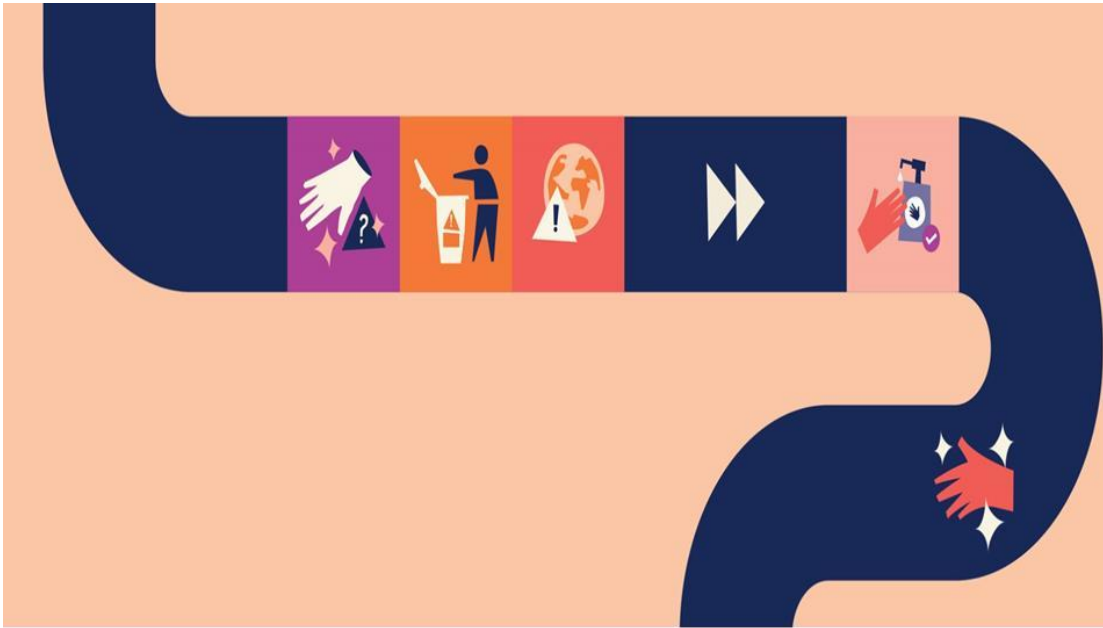

Her yıl Mayıs ayının 5’inde Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ)’nün küresel “Hayatları Kurtar: Ellerini temizle” kampanyası kapsamında sağlık çalışanlarına yönelik Dünya El Hijyeni Günü kutlanmaktadır. Ülkemiz de bu küresel etkinliğe her yıl sağlık kurumlarında enfeksiyon kontrol komitelerinin organizasyonu ile katılım sağlamaktadır. Bu kapsamda daha önceki yıllarda olduğu gibi DSÖ tarafından belirlenen tema ve yayınlanan materyaller kapsamında Sağlık Bakanlığı, sağlık kurumları için öneri niteliğinde Türkçe dokümanlar sağlamıştır.

Küresel tema bu yıl “Eldiven gerektiği zaman. El hijyeni her zaman!” sloganı ile optimum el hijyeni uygulamalarını ve uygun eldiven kullanımının teşviki olarak belirlenmiştir. Özellikle eldivenlerin gereksiz kullanımı, atık üretimi ve atık yönetimi üzerindeki çevresel ve iklimsel olumsuz etkisine ilişkin farkındalığın artırılması amaçlanmaktadır.

Sunum, broşür ve afişlerin El Hijyeni Günü etkinlikleri kapsamında kullanılmak üzere hazırlanmış olup aşağıdaki linkten erişim sağlanabilmektedir.

<https://hsgm.saglik.gov.tr/tr/dokumanlar-bulasicihastaliklar.html>

DÜNYA EL HİJYENİ GÜNÜ 2025

Sağlık Hizmetlerinde *Candida auris*

İlk olarak 2009 yılında izole edilen *Candida auris* (*C.auris*), sağlık tesislerinde kontrol edilmesi zor salgınlara neden olabilmesi nedeniyle ciddi küresel bir halk sağlığı tehdidi haline gelmiştir.

Başka bir kandida türü olarak yanlış tanımlanabilmesi, çevresel rezervuarlarının tam anlaşılabilmesi, invaziv enfeksiyonlarda yüksek morbidite ve mortaliteye neden olması ve birden fazla gruptan antifungale direnç gösterebilmesi, Dünya Sağlık Örgütü’nün *C.auris*’i "kritik" patojenler grubuna alarak önemini vurgulamasına neden olmuştur.

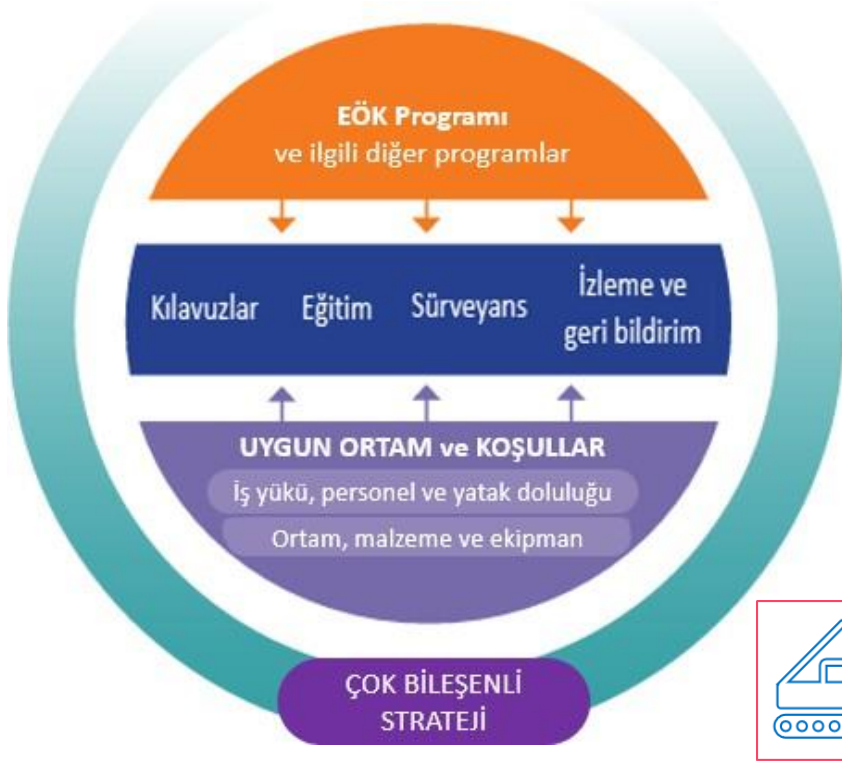
Bu nedenle sağlık kurumlarında özellikle enfeksiyon kontrol önlemlerine ve mikrobiyoloji laboratuvarı çalışmalarına yol göstermek amacıyla Enfeksiyon Önleme ve Kontrol Danışma Kurulu ile birlikte “Sağlık Hizmetlerinde *Candida auris*” rehberi hazırlanmıştır.

Bu kapsamda rehberin özel hastaneler ve üniversite hastaneleri dâhil tüm sağlık kurumlarında uygulamaya alınması ve rehberde belirtildiği şekilde gereğinde Ulusal Mikoloji Referans Laboratuvarı ile iletişime geçilmesi hususları yetkililer tarafından özellikle vurgulanmaktadır.

Ayrıca rehberde 1 Eylül–31 Kasım 2024 tarihlerini kapsayan ulusal *C.auris* verilerinin sunulmuş olması dikkati çekmektedir.

HASTANELERDE ENFEKSİYON KONTROL PROGRAMI HAZIRLAMA REHBERİ

HSGM, SHİE Birimi Enfeksiyon Önleme ve Kontrol Danışma Kurulu ile birlikte hastanelerde enfeksiyonların önlenmesi ve kontrol altına alınması amacıyla hazırlanan yeni rehber çalışmalarını duyurdu. Rehberin isminin "Enfeksiyon Kontrol Programı Hazırlama Rehberi" olacağı konuşuluyor. Haberi duyanlar tarafından rehber, sağlık kuruluşlarında enfeksiyonların kontrolü ve hasta güvenliğini artırmak için önemli bir adım olarak değerlendiriliyor.

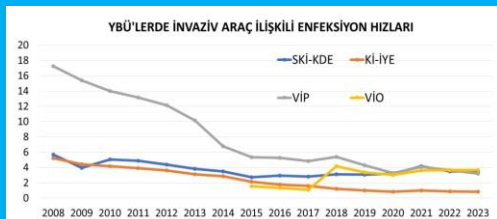
Rehberin hastanelerin enfeksiyon yönetiminde daha etkili olabilmesi için kapsamlı bir yol haritası sunması bekleniyor. İlk gelen bilgilere göre rehberin temel hedefi, sağlık kurumlarının enfeksiyonların kontrolünü sağlamada kullanabileceği standart prosedürleri ve en iyi uygulama yöntemlerini belirlemek.

Hastanelerde enfeksiyonlar, hem hastaların hem de sağlık çalışanlarının sağlığını tehdit eden büyük bir sorun oluşturuyor. Bu rehberin, özellikle COVID-19 sonrası öneminin daha da arttığına dikkat çeken uzmanlar, enfeksiyon kontrolünün hastane içindeki sağlık hizmetlerinin kalitesini doğrudan etkileyen en kritik unsurlardan biri olduğunu vurguluyor.

Ulusal Raporlar Ne Zaman Yayınlanacak?

Ulusal SHİE Sürveyans Ağı (USHİESA)'nda 2024 yılı için veri girişi kapatıldı. Yetkililer, yeni raporların hazırlanacağı ve veri temizliği yapılacağı bilgisini kamuoyu ile paylaştı. Bu süreçte, verilerin gözden geçirilmesi, hatalı ya da eksik bilgilerin düzeltilmesi hedefleniyor. Ayrıca, raporların doğru ve tutarlı olabilmesi adına yapılan bu veri temizlik çalışması, sürveyans raporlarının daha kaliteli sonuçlar sunmasını sağlayacak.

Veri giriş döneminin kapatılması ile birlikte 2024 yılı raporlarının hazırlanması için teknik ekiplerin yoğun bir şekilde çalışmalarını sürdüreceği belirtildi. Sağlık Bakanlığı, raporların mümkün olan en kısa sürede sunulması için tüm önlemleri alacaklarını açıkladı.

Dekontaminasyon Dezenfeksiyon Sterilizasyon Sertifikalı Eğitim Programı Ne Zaman Açılacak?

Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü ve Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü ile yapılan çalışmalar sonucunda Dezenfeksiyon Antisepsi Sterilizasyon (DAS) Sertifikalı Eğitim Standartları güncellenerek 2020 yılında Dekontaminasyon Dezenfeksiyon Sterilizasyon (DDS) Sertifikalı Eğitim Standardı ismi ile yayınlanmıştır.

Yayınlanan eğitim standartlarına göre, eğitimin teorik kısmının uzaktan eğitim tekniği ile yapılması hedeflenerek eğitimin Bakanlığımızca yapılmasına karar verilmiştir. Bu standarda göre eğitim Bakanlığımız bünyesinde yer alan Uzaktan Sağlık Eğitim Sistemi (USES) üzerinden gerçekleştirilecek şekilde planlanarak 20'den fazla akademisyenlerle çalışılmıştır. SHİE Birimi tarafından ders sunumları bakanlık formatında hazırlanmış ve eğiticilerin çekimlere katılım süreci sağlanmış; çekimler USES Birimince tamamlanmıştır.

Bundan sonraki DDS Sertifikalı Eğitim Programı Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Eğitim ve Sertifikasyon Dairesi Başkanlığınca yürütülecektir.

Enfeksiyon Önleme ve Kontrol Danışma Kurulu Toplantısı Yapıldı.

Enfeksiyon Önleme ve Kontrol Danışma Kurulu toplantısı 27 Şubat 2025 tarihinde saat 10:00 ile 13:00 arasında çevrimiçi olarak gerçekleştirilmiştir.

Duyumlara göre toplantıda çok sayıda gündem maddesi üzerinde kurul üyeleri görüşlerini bildirmişler ve çeşitli kararlar alınmıştır. Alınan kararların neler olduğu ifade edilmese de toplantı sonucunda pek çok alt çalışma grubu oluşturulmuştur.

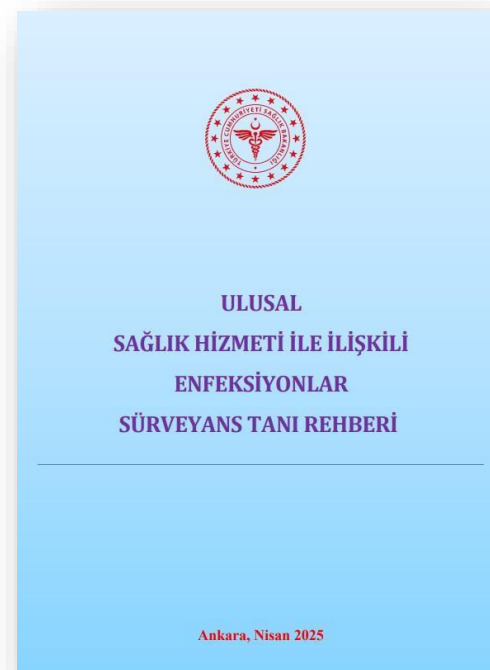
Toplantı ayrıca geniş kapsamlı olarak *Candida auris* ile ilgili durum değerlendirmesi yapıldığı söylentiler arasında yer almaktadır.

Ulusal Mikoloji Referans Laboratuvarı sorumlusu Doç. Dr. Nilgün KARABIÇAK tarafından, Bakanlığın gerçekleştirdiği çalışmaların özetlendiği bir sunum gerçekleştirildiği ve kurul üyelerinden gelen soruların yanıtlandığı ifade edilmektedir.

GÜNCELLENEN REHBERLER...

Yataklı Tedavi Kurumları Enfeksiyon Kontrol Yönetmeliği çerçevesinde sağlık hizmeti sunan tüm hastanelerde yürütülen Sağlık Hizmeti ile İlişkili Enfeksiyonlar (SHİE) süreyansı kapsamında önemli bir güncelleme yapıldı. Enfeksiyon Önleme ve Kontrol Danışma Kurulu tarafından hazırlanan Ulusal SHİE Süreyans Tanı Rehberi, Cerrahi Alan Enfeksiyonu Rehberi ve Ventilator ile İlişkili Olay Kılavuzu, sağlık kuruluşlarının enfeksiyon kontrol çalışmalarını daha etkin bir şekilde yürütmeleri amacıyla güncellendi.

Yeni güncellemelerin, hastanelerde enfeksiyon risklerinin en aza indirilmesi ve sağlık hizmetlerinin kalitesinin artırılması için kritik bir rol oynaması bekleniyor. Güncellenen dokümanların, tüm yataklı tedavi kurumlarında enfeksiyon önleme ve kontrol faaliyetlerinin temelini oluşturacağı belirtildi. Sağlık Bakanlığı yetkilileri, bu güncellemelerin, sağlık çalışanlarının enfeksiyonları önleme ve yönetme süreçlerini daha verimli hale getireceğini ve hastaların güvenliğini artıracaklarını ifade etti. Ayrıca, sağlık hizmetleri sunan kurumların bu yeni rehberlere uygun olarak enfeksiyon kontrol çalışmalarını yürüteceği ve sağlık alanındaki standartların daha da yükseltilmesi için önemli bir adım atıldığı vurgulandı.

Enine Boyuna Demet Anketi sonuçları değerlendirildi.

Ocak - 28 Şubat 2025 tarihleri arasında gerçekleştirilen ankette 605 enfeksiyon kontrol hemşiresi katıldı. HSGM, SHİE birimi tarafından anket sonuçları analiz edildi ve kapsamlı bir sunumla Enfeksiyon Önleme ve Kontrol Danışma Kurulu ile paylaşıldı.

Katılımcılar, ankete 10 üzerinden ortalama 7,8 puan verdi. Anket sonuçlarının, enfeksiyon kontrolü alanındaki mevcut süreçlerin iyileştirilmesine yönelik önemli veriler sunduğu belirtildi. Bu veriler ışığında, Ulusal Önlem Paketi (Demet) Uygulamaları'nda revizyonların gündeme gelebileceği belirtilerek ve geniş kapsamlı bir toplantı yapılacağı bildirildi.

Bu gibi anketlerin sağlık profesyonellerinin görüşlerinin, hizmet kalitesinin artırılması adına kritik öneme sahip olduğu vurgulandı. Bundan sonraki süreçte, katılımcıların geri bildirimleri doğrultusunda gereken adımların atılacağı ve enfeksiyon kontrolünde daha etkin çözümler üretileceği ümit ediliyor.

ENİNE BOYUNA ÖNLEM PAKETİ (DEMET) UYGULAMALARI ANKETİ

